

EUROPSKI NADZORNIK ZAŠTITE PODATAKA

Izvršni sažetak Mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 515/97 o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima

(Cijeli tekst Mišljenja na engleskom, francuskom i njemačkom nalazi se na internetskim stranicama Europskog nadzornika za zaštitu podataka www.edps.europa.eu)

(2014/C 219/11)

1. UVOD

1.1. Savjetovanje s Europskim savjetnikom za zaštitu podataka

1. Dana 25. studenoga 2013. Komisija je donijela prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ o izmjeni Uredbe (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima koja je 9. srpnja 2008.⁽²⁾ izmijenjena Uredbom 766/2008. Prijedlog je 29. studenoga 2013. poslan na savjetovanje Europskom nadzorniku za zaštitu podataka.

2. Europski nadzornik za zaštitu podataka mogao je Komisiji dati svoje neformalne primjedbe prije usvajanja Prijedloga. Neke od tih primjedbi uzete su u obzir. Kao rezultat toga, Prijedlogom su ojačane mjere zaštite podataka.

1.2. Kontekst i ciljevi Prijedloga

3. Prijedlogom se mijenja jedno od najvažnijih pravnih sredstava za postupanje protiv povreda carinskog zakonodavstva. Borba protiv povreda carinskog zakonodavstva Unije obuhvaća opsežne razmjene informacija – uključujući osobne podatke – u kontekstu suradnje između nadležnih tijela država članica te između potonjih i Komisije.

4. Navedeni cilj Prijedloga jest učiniti provedbu i suradnju u ovom području zakonodavstva EU-a učinkovitijima. U odnosu na praćenje robe, uvode se nove obveze za prijevoznike koji Komisiji moraju dostaviti informacije o kretanju kontejnera (takozvane poruke o statusu kontejnera – „CSM”); Prijedlogom se također cilja pojednostavniti pravila o organizaciji podataka središnje baze podataka u pogledu podataka o uvozu, izvozu i provožu kako bi se unaprijedila analiza robnih tokova.

5. Prijedlogom se također uvodi mogućnost da Komisija izravno od subjekata privatnog sektora dobije isprave koje dokazuju uvozne i izvozne deklaracije s izričitim ciljem ubrzanja OLAF-ovih istraga.

6. Prijedlogom je iskazan i cilj pojednostavnjenja i ujednačavanja pravila nadzora nad zaštitom podataka koja su primjenjiva na različite baze podataka uspostavljene na temelju Uredbe. Njime se uvodi maksimalno razdoblje čuvanja podataka pohranjenih u carinskom informacijskom sustavu (CIS)⁽³⁾ i u ostalim bazama podataka.

⁽¹⁾ COM(2013)796 završna verzija. U daljnjem tekstu: Prijedlog.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima koja je 9. srpnja 2008. izmijenjena Uredbom 766/2008. (SL L 82, 22.3.1997., str. 1). U daljnjem tekstu: Uredba.

⁽³⁾ Svrha je CIS-a pomoći nadležnim nacionalnim tijelima i Komisiji („CIS partneri”) u sprečavanju, istraživanju i kaznenom progonu postupaka koji predstavljaju povredu carinskih i poljoprivrednih odredbi. U tom cilju, CIS partnerima omogućava postavljanje upozorenja u sustav tražeći od dugih CIS partnera da poduzmu određene mjere, točnije: promatranje i izvješćivanje, diskretni nadzor, posebne provjere i operativnu analizu. Ta se upozorenja mogu odnositi na robu, prijevozna sredstva, poslovanje i osobe.

7. Radi jasnoće, Uredbom se obuhvaćaju sljedeće baze podataka i registre:

- „Europski registar podataka” – članak 18. točka (a),
- „Registar CSM-ova” – članak 18. točke (c), (d) i (e),
- „Registar uvoza, izvoza i provoza” – članak 18. točka (g),
- „Bazu podataka CIS-a” – članci od 23. do 41.,
- „Bazu podataka FIDE” – članak 41. točke (a) do (d).

3. ZAKLJUČCI

66. Europski nadzornik za zaštitu podataka pozdravlja izmjene koje je Komisija unijela u Prijedlog kako bi se unaprijedila usklađenost s mjerodavnim zakonodavstvom o zaštiti podataka. Međutim, treba napomenuti da Prijedlog sadržava i neke ozbiljne nedostatke koje treba otkloniti prije njegova konačnog donošenja.

67. Europski nadzornik za zaštitu podataka želi istaknuti da je Komisija trebala sveobuhvatnije pristupiti zakonodavstvu o uzajamnoj pomoći u carinskom području kako bi ga uskladila s promjenama koje su se uvele Lisabonskim ugovorom, odnosno donijeti odluku o ukidanju dvostrukog temelja koji čine Uredba i Odluka i zamijeniti ga jedinstvenim instrumentom koji se temelji isključivo na UFEU-u kako bi se zajamčila pravna sigurnost i besprijekoran režim zaštite podataka.

68. Zbog prethodno navedenih podataka Europski nadzornik za zaštitu podataka u svakom bi slučaju preporučio:

- uvođenje novog modela nadzora nad svim bazama podataka koji uključuje obradu osobnih podataka utvrđenih na temelju Uredbe i Prijedloga (odnosno, CIS-a – uključujući FIDE, Europskog registra podataka te Registra uvoza, izvoza i provoza). Takav bi se model trebao temeljiti na usklađenom nadzoru troslojne strukture: tijela za zaštitu podataka na nacionalnoj razini, Europskog nadzornika za zaštitu podataka na središnjoj razini te usklađivanja između njih,
- imenovanje Europskog nadzornika za zaštitu podataka tajništvom za usklađivanje nadzora u skladu i s Odlukom i s Uredbom,
- unošenje opće odredbe u tekst Prijedloga kako bi se razjasnilo da se Uredba 45/2001 odnosi na obradu osobnih podataka koju provode institucije Unije te da se nacionalni zakoni kojima se provodi Direktiva 95/46/EZ primjenjuju na obradu koju provode mjerodavna nadležna tijela u različitim državama članicama,
- zamjenu raznih fragmentiranih odredbi ujednačenim odredbama kojima se za svaku bazu podataka točno utvrđuje: i. uloga Komisije kao nadzornika podataka ili možda zajedničkog nadzornika podataka uz mjerodavna nacionalna nadležna tijela; ii. ako je to potrebno radi jasnoće, nadzorna uloga Europskog nadzornika za zaštitu podataka kada je Komisija nadzornik podataka za razliku od slučajeva kada obradu nadziru nacionalna tijela za zaštitu podataka; iii. tehničke mjere koje Komisija treba poduzeti kako bi zajamčila sigurnost obrade (u delegirani bi se akt mogle unijeti specifične mjere kako bi se osiguralo fleksibilnije ažuriranje); i iv. potreba za prethodnom provjerom koju provodi Europski nadzornik za zaštitu podataka u skladu s člankom 27. Uredbe 45/2011,
- ponovno razmatranje uvedenih razdoblja čuvanja na temelju ocjene potrebnog trajanja za svaki pojedinačni slučaj; nadalje, odredbe o anonimizaciji podataka treba izmijeniti kako bi se zahtijevalo brisanje podataka,
- što se tiče baza podataka za CSM-ove, u Prijedlogu bi se trebalo navesti iscrpan popis podataka koje treba unijeti. Umjesto toga, u tekstu Prijedloga treba izričito zabraniti umetanje osobnih podataka u takvu bazu podataka.

Sastavljeno u Bruxellesu, 11. ožujka 2014.

Peter HUSTINX

Europski nadzornik za zaštitu podataka